

VII SPOTKANIA LUBELSKICH JĘZYKOZNAWCÓW
JĘZYK POLSKI. WSPÓŁCZESNOŚĆ – HISTORIA

W Lublinie w dniach 5-6 grudnia 2006 r. miały miejsce „VII Spotkania Lubelskich Językoznawców” – konferencja organizowana cyklicznie przez Katedrę Języka Polskiego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i Zakład Historii Języka Polskiego i Dialektologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Tradycyjnie też miejscem obrad były oba ośrodki – pierwszego dnia konferencji UMCS, drugiego – KUL. Spotkania pomyślane przed laty (1999) jako konferencja integrująca językoznawcze środowiska dwóch lubelskich uniwersytetów przerosły pierwotną ideę. Obecnie nazwać je można spotkaniami językoznawców w Lublinie, sukcesywnie uczestniczą w nich bowiem badacze współczesnej i historycznej polszczyzny także z innych ośrodków naukowych. Tym razem w konferencji uczestniczyli goście z Uniwersytetu Śląskiego (D. Ostaszewska) oraz Wyższej Szkoły Humanistyczno-Przyrodniczej w Sandomierzu (A. Różyło).

Prelegenci przedstawili 28 referatów. W zdecydowanej większości oscylowały one wokół zagadnień synchronicznych. Różnorodne aspekty funkcjonowania współczesnej polszczyzny podjęli: I. Bielińska-Gardziel, *Patriarcha czy kumpel? Profilowanie obrazu ojca we współczesnym dyskursie publicznym*; I. Domaciuk, *Wartościowanie w nekrologach „Naszego Dziennika”*; H. Duda, *Kognitywizm a normatywizm w językoznawstwie polskim*; Z. Gałęcki, *Riwne / Rowno. Dwa światy – dwa języki, Uwagi o polskim przekładzie niby-powieści Ołeksandra Irwacia*; M. Karwatowska, L. Ty-miak, *Tolerancja religijna jako kategoria światopoglądowa nastolatka*; S. D. Kotuła, B. Rejakowa, *Wartościowanie książki w programie telewizyjnym „Książki z górnej półki” (na przykładzie wypowiedzi prowadzącego program T. Górnego)*; A. Małycka, *Strategie nieantagonistyczne w debacie telewizyjnej*; M. Nowak, *O wierszowanej parafrazie Ewangelii pióra Anastazji Staśko*; P. Nowak, *Asercje w komunikacji medialnej*; M. Nowosad-Bakalarczyk, *Problem referencji męskich rzeczowników osobowych*; I. Ostrowska, N. Szpyczko, *Losy Polaków obwodu chmielnickiego na Ukrainie w świetle polskich gwar kresowych*; H. Pelcowa, *Praca w wypowiedziach miesz-*

kańców wsi; Z. Rogowska, *Uwagi o fonetyce i fleksji języka mieszkańców Gródka Podolskiego*; A. Różyło, *Piosenka jako przestrzeń spotkania z Bogiem – na przykładzie wybranych tekstów „Arki Noego”*; L. Sikorska, *Życzenia w gwarach południowo-wschodniej Kielecczyny*; K. Sobstyl, *Funkcje językowych środków wartościujących negatywnie w tekstach nadesłanych do czasopism młodzieżowych*; N. Sosnowska, *Uwagi na temat wulgaryzmów w „Ostatnim życzeniu” A. Sapkowskiego*; J. Świdarska, *Obraz Polaka w oczach ukraińskiej młodzieży*; J. Traczyk, *Reklamowe aspekty wywiadu prasowego*; M. Urbaniak, *Kreacje wizerunku bohatera wywiadu – na przykładzie „Twojego Stylu”*; M. Wojtak, *Kreatywność w wywiadzie i kreatywność prasowego wywiadu*; A. Zdunek, *Zabawy stereotypami w dialogowych felietonach Romana Pankiewicza i Krzysztofa Czarnoty*.

Język w aspekcie historycznym był przedmiotem podjętym w wystąpieniach: J. Klimek, *Prolegomena do poloników kijowskich z XVII w.*; M. Kopra, *O nazwie miejscowej Hrebenne*; W. Makarskiego, *Dąbrówka ale inaczej*; B. Matuszczyk, *Dialekt czy dialekty kulturalne w polszczyźnie średniowiecznej*; D. Ostaszewskiej, *Staropolska publicystyka – pragmatyczne uwarunkowania wariantowości gatunku oracja*; H. Wiśniewskiej, *Znaczenia wyrazów podarunki i wziętki, czyli o korupcji w XVII wieku*.

Jak wynika z przeglądu tytułów wystąpień, analizy referentów dotyczyły różnych szczegółowych dziedzin językoznawstwa – przedmiotem naukowego oglądu były wszystkie niemal poziomy funkcjonowania języka: fonetyka, morfologia, leksykologia, semantyka, stylistyka, tekstologia. Zakresowa różnorodność zainteresowań prelegentów w sposób oczywisty przełożyła się na różnorodność materiałową i metodologiczną, ta zaś wyznaczona była przez określone podstawy źródłowe oraz odmienne preferencje badaczy: mistrzów i ich uczniów. Stąd obok językoznawczej „mikrochirurgii” (przedłożenia H. Wiśniewskiej z zakresu semantyki, M. Kopra i W. Makarskiego z zakresu onomastyki, M. Nowosad-Bakalarczyk z zakresu morfologii) nie zabrakło również charakterystycznego dla środowiska Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej kognitywnego spojrzenia na język (I. Bielińska-Gardziel, M. Karwadowska i L. Tymiak, J. Świdarska).

W sposób wyraźny zaznaczyły się na Spotkaniach wystąpienia z zakresu powiązań języka z różnymi zjawiskami kultury – uwagę badaczy przykuwała zwłaszcza komunikacja w mediach (A. Małyska, P. Nowak, J. Traczyk, M. Urbaniak) i przestrzeni religijnej (A. Różyło). W tym nurcie mieściły się także wystąpienia podejmujące refleksję nad strukturą i perswazyjnym wymiarem tekstów staropolskich i gwarowych (D. Ostaszewska, L. Sikorska).

Zwartą grupę tematyczną stanowiły także wystąpienia z zakresu aksjologii (I. Domaciuk, S. Kotuła i B. Rejakowa, H. Pelcowa, K. Sobstyl), językowo-stylistycznego kształtu tekstów literackich (Z. Gałęcki, M. Nowak, N. Sosnowska) czy opisy pol-

szczyzny kresowej (I. Ostrowska i N. Szpyszko, Z. Rogowska), z poszerzeniem jej perspektywy o kwestię XVII w. poloników kijowskich (J. Klimek).

Prócz referatów materiałowych uczestnicy konferencji mieli także możliwość wysłuchania tekstów zawierających próby uogólnień czy rozstrzygnięć dotychczasowych problemów (H. Duda, B. Matuszczyk, M. Wojtak).

Atutem konferencji był jej – mimo wszystko – kameralny charakter oraz formuła „mistrz i jego uczniowie” (idea cyklu). Z założenia w Spotkaniach w roli referentów występują badacze języka o uznanym już w świecie naukowym autorytecie, jak również debiutanci. Dla tych ostatnich lubelska konferencja stanowi swoistą szkołę doskonalenia warsztatu. W żywej dyskusji naukowej, która jest dobrym zwyczajem Spotkań, nie brakuje bowiem wskazówek i życzliwej krytyki.

Mimo iż w naszej kulturze liczba siedem konotuje pełnię – co w słowie otwierającym konferencję podkreślała Prorektor UMCS – prof. Anna Pajdzińska – VII Spotkań Lubelskich Językoznawców organizatorzy nie traktują jako ostatnich. Trwanie tego – w pierwotnym założeniu jednostkowego – zamierzenia podkreśla jego sensowność i potrzebę, na co z kolei, witając uczestników konferencji, zwracał uwagę Dyrektor Instytutu Filologii Polskiej KUL – prof. Wojciech Kaczmarek.

Materiały pokonferencyjne, zawierające wybrane z przedstawionych na Spotkaniach referatów, ukażą się w VII tomie serii „Język polski. Współczesność – Historia” przygotowywanym pod redakcją Henryka Dudy, Władysławy Książek-Bryłowej i Małgorzaty Nowak.

*Jolanta Klimek
Małgorzata Nowak
Katedra Języka Polskiego KUL*

III DNI POZNANIA W LUBLINIE

W dniach 19-21 kwietnia 2007 r. odbyła się konferencja naukowa „III Dni Poznania w Lublinie”. Referentami – gośćmi lubelskiego środowiska językoznawczego – Katedry Języka Polskiego KUL i Zakładu Historii Języka Polskiego i Dialektologii UMCS – byli naukowcy z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Zainicjowane w 2001 r. spotkania, których celem jest wymiana myśli naukowej między znaczącymi ośrodkami uniwersyteckimi w Polsce, odbywają się naprzemiennie w Lublinie (Dni Poznania w Lublinie) i Poznaniu (Dni Lublina w Poznaniu). Na miej-